

Gemeente Boxtel
t.a.v. mevrouw C. van der Meijden
Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening
Postbus 10000
5280 DA Boxtel

Datum: 11 mei 2018
Behandeld door: Ilco van Woersem
Ons kenmerk: P2017 / 13

Verspreiding steenuilen Tongeren en Kalksheuvel 2018

Advisering in het kader van de Wet natuurbescherming en bestemmingsplanverandering

Opdracht:

De gemeente Boxtel heeft Ecologica opdracht gegeven voor advisering bij zienswijzen en verplaatsing van steenuilenkasten en monitoring van broedgevallen van steenuilen in 2018 in het plangebied van de nieuwe Verbindingsweg in Boxtel-West. Deze opdracht betreft:

- assistentie bij beantwoording zienswijzen i.v.m. effecten wegaanleg op kerkuilen;
- assistentie bij verplaatsing nestkasten steenuilen bij Molengraafseweg;
- monitoring van de in 2017 opgehangen nestkasten en bekende broedplaatsen van steenuilen bij Tongeren en omgeving en Kalksheuvel en omgeving;
- beknopte verslaglegging bevindingen.

Uitvoer advisering

De notitie met de weerlegging van de in de ingediende zienswijze gesuggereerde negatieve effecten op de broedende kerkuilen aan de Kalksheuvel is augustus 2017 opgeleverd.

De advisering bij het verplaatsen van steenuilenkasten naar de nieuwe plaats, Kalksheuvel 1A, heeft op 13 september 2017 plaatsgevonden. Deze steenuilenkasten zijn op vrijdag 2 maart 2018 opgehangen, te laat om steenuilen te bewegen deze nieuwe steenuilenkasten te bezetten (omdat het parseizoen al volop aan de gang was en de steenuilen hun broedplaatsen al hadden bezet).

De monitoring heeft in de nacht van 26 op 27 maart en op 9 mei 2018 plaatsgevonden en bestond uit

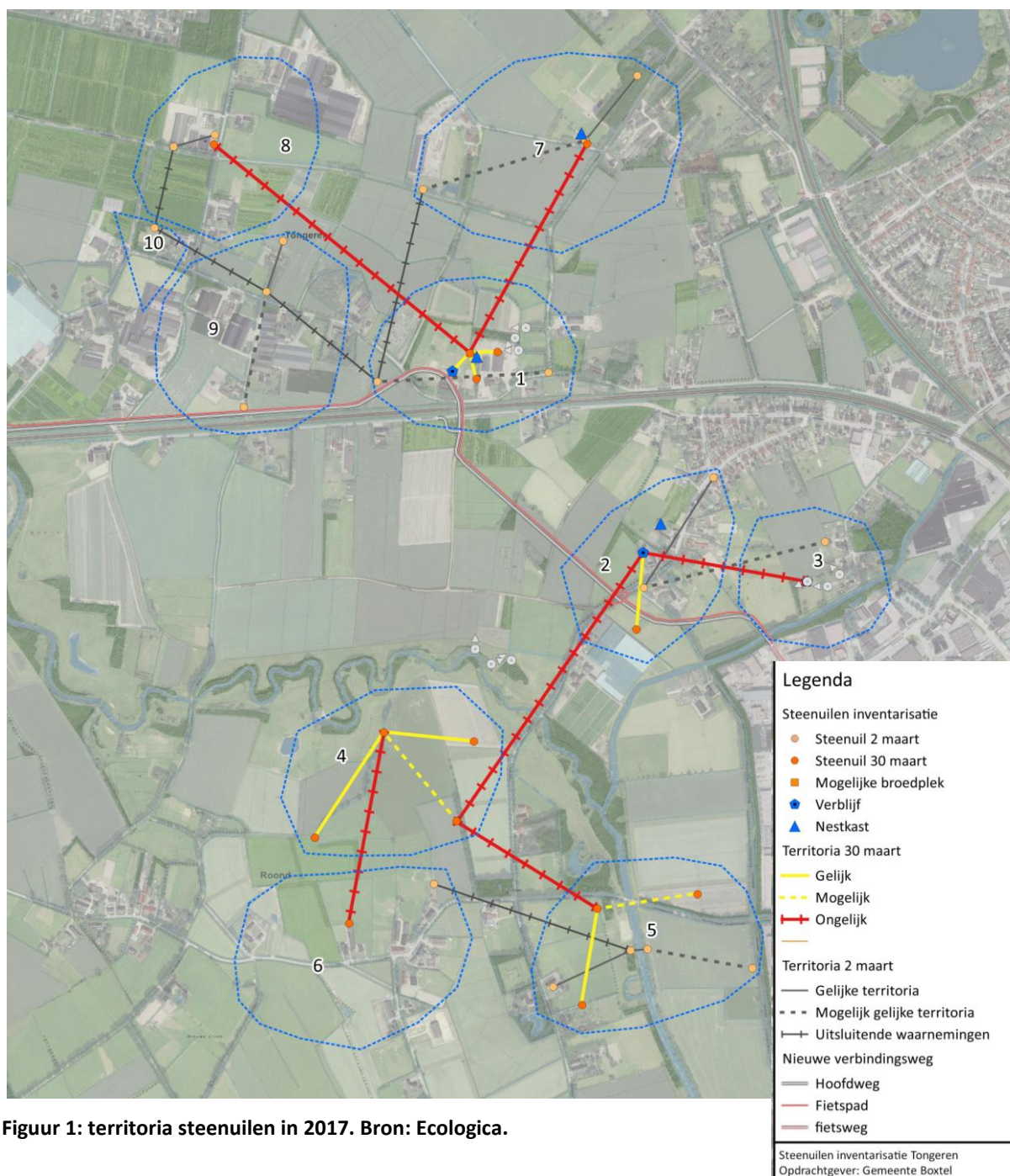
- het traceren van territoria steenuilen in de beide plangebieden (Tongeren en Kalksheuvel/ Loxvenseweg / Molengraafseweg) en omgeving;
- het controleren van de opgehangen steenuilenkasten op broedgevallen.

Hieronder volgen de bevindingen.

Bevindingen monitoring steenuilen maart en mei 2018:

(Eerst nog even de resultaten van 2017)

In 2017 zijn door Ecologica in een straal van 1000 meter rondom de vastgestelde territoria van steenuilen Tongeren 48 - 50 en Kalksheuvel 26 - Kalksheuvel 47A de deelpopulaties steenuilen onderzocht. Dat leverde zowel bij Tongeren 48 - 50 als bij Kalksheuvel 26 - 47A vijf territoria op, zie figuur 1.

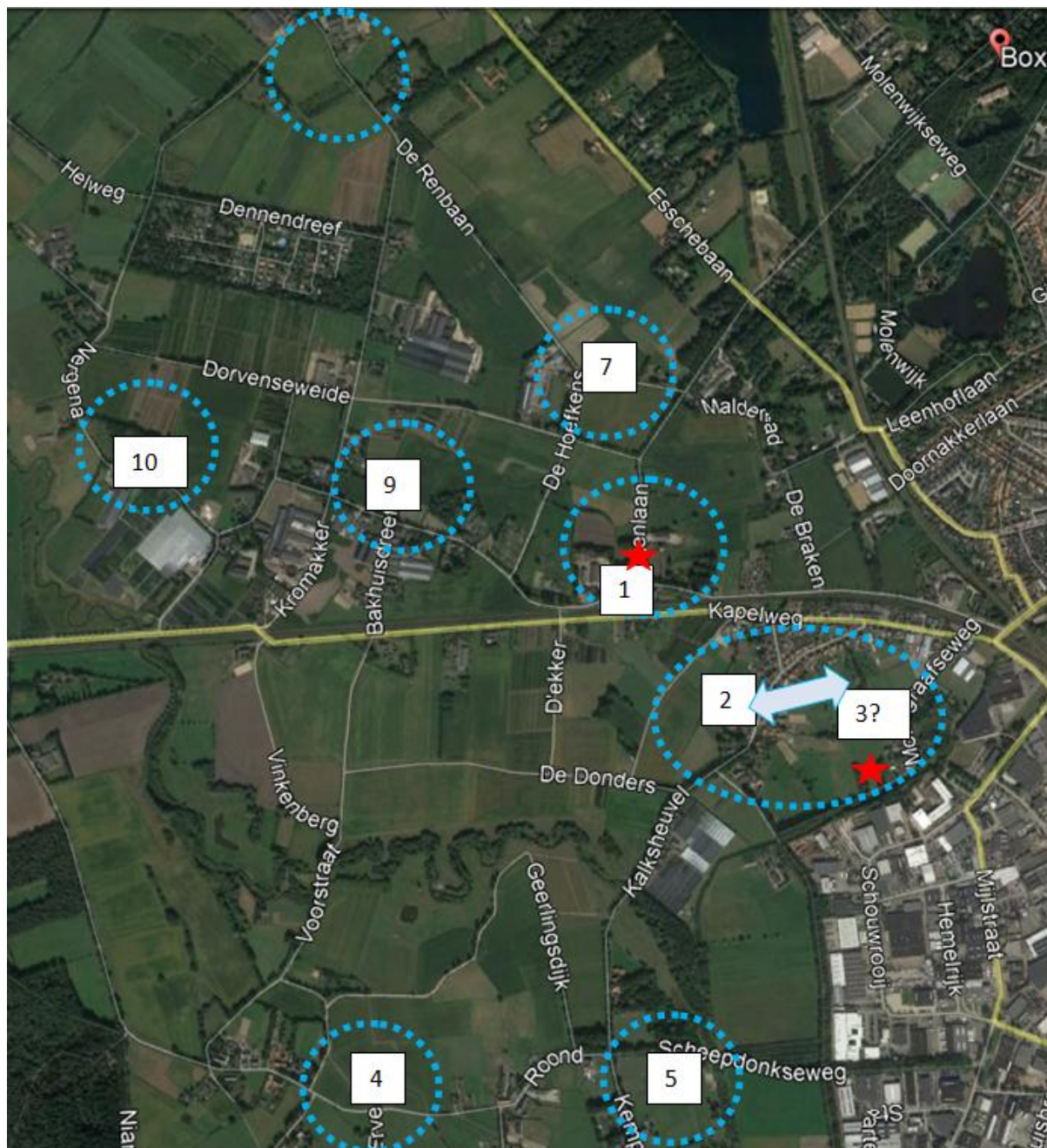
Figuur 1: territoria steenuilen in 2017. Bron: Ecologica.

2018:

In de avond - nacht van 26 - 27 maart 2018 zijn de territoria van steenuilen rondom de plangebieden Tongeren 48 - 50, Kalksheuvel 26 - Kalksheuvel 47A en Molengraafseweg - Kalksheuvel 1A onderzocht. Met behulp van een MP3-speler en geluidsopnames van steenuilen is een territoriumkartering verricht. Dat leverde minimaal zeven territoria steenuilen op, zie figuur 2.

Op 9 mei 2018 zijn met behulp van een klismspecialist met ladder alle veertien bekende nestkasten in de plangebieden Tongeren 48 - 50, Kalksheuvel 26 - Kalksheuvel 47A en Molengraafseweg - Kalksheuvel 1A op broedende steenuilen onderzocht.

In de door de gemeente in 2017 opgehangen steenuilenkasten aan de Molengraafseweg 20 en in het eikenlaantje ten noordoosten van Tongeren 50 werden broedende steenuilen met eieren vastgesteld, zie de rode sterren op figuur 2.

Figuur 2: vastgestelde territoria (blauwe cirkels) rondom Tongeren 48 - 50, Kalksheuvel 26 - 47A en Molengraafseweg 20 - Kalksheuvel 1A in de nacht van 26 op 27 maart 2018, en nestkasten met op 9 mei 2018 vastgestelde broedgevallen van steenuilen (rode sterren). De cijfers komen overeen met de in 2017 vastgestelde territoria. Bron: Ecologica.

Discussie:

Ondanks regelmatig terugkomen en meerdere keren afspelen van geluiden van steenuilen is het op 26 - 27 maart niet gelukt om met zekerheid vast te stellen of er bij Kalksheuvel 26 - 27A en Molengraafseweg 20 - Kalksheuvel 1A één of twee paartjes steenuilen huizen!

Het is daarom niet zeker dat het weglukken van de steenuilen van het perceel Kalksheuvel 26 (waar ze in 2017 gebroed hebben) naar de Molengraafseweg 20 geslaagd is, of dat dit een apart paartje steenuilen betreft.

Er informatie bij de bewoner van Kalksheuvel 26, de heer T. van den Aker ingewonnen, maar deze had nog niet in de kasten gekeken; zal dat in week 20 van 2018 doen.

Foto's 9 mei 2018: paartje steenuilen in in 2017 opgehangen nestkast in eikenlaan Mezenlaan met minstens 3 eieren (links) en vrouwtje steenuil in in 2017 opgehangen nestkast in weilje achter Molengraafseweg 20, met minstens 4 eieren (rechts)

Conclusies acties 2017 - 2 maart 2018:

De beoogde weglukactie van het paartje steenuilen dat in 2017 in de kerkuilenkast in de schuur van perceel Tongeren 48 broedde, is gelukt. Op 9 mei 2018 broedden er kauwtjes en holenduiven, maar geen uilen in de uilenkasten in / aan de schuur van perceel Tongeren 48, en broedden de steenuilen in een steenuilenkast aan het eikenlaantje tussen Tongeren 50 en de Mezenlaan, aanzienlijk verder weg van de Verbindingsweg.

De beoogde weglukactie van het paartje steenuilen van Kalksheuvel 26 naar de Molengraafseweg - Kalksheuvel 1A is misschien gelukt. Dit is echter niet zeker, want het is niet bekend of het hier één of twee paartjes steenuilen betreft.

Als in de steenuilenkast op Kalksheuvel 26 ook een paartje steenuilen broedt, is de weglukactie niet gelukt, maar is de gunstige staat van instandhouding van de deelpopulatie steenuilen rondom de Kalksheuvel wel door het ophangen van (inmiddels vijf) extra steenuilenkasten gewaarborgd. Dan heeft de gemeente Boxtel in ieder geval op tijd zorgvuldig maatregelen genomen om deze gunstige staat van instandhouding van steenuilen hier te garanderen.

De drie op 2 maart 2018 opgehangen steenuilenkasten op het perceel Kalksheuvel 1a hangen daar zeer gunstig. De directe omgeving van de plaats waar deze kasten hangen (herten-paardenweilje + zeer geschikte belendende percelen) is uitermate geschikt als jachtgebied voor steenuilen. Hier rest slechts geduld.

Het weglukken van de twee paar steenuilen van Tongeren 48 en Kalksheuvel 26 naar plaatsen verder van de geplande Verbindingsweg is in ieder geval deels gelukt; mogelijk is dit bij het paartje van Kalksheuvel 26 nog niet gelukt. Hier is geduld nodig en hoop dat dit paar zich later alsnog vestigt op het perceel achter Kalksheuvel 1A.

Door vestiging van een (mogelijk nieuw) paartje steenuilen in het weilandje achter de Molengraafseweg 20 is in ieder geval het aantal paartjes steenuilen in dit deel van het invloedsgebied van de nieuwe Verbindingsweg minimaal gelijk gebleven, mogelijk gestegen en zal een eventueel negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van steenuilen door de aanleg van de Verbindingsweg hiermee voorkomen zijn.

De gemeente Boxtel heeft in 2016, 2017 en 2018 gedaan wat in haar vermogen lag om negatieve effecten op de deelpopulaties steenuilen door de aanleg van de nieuwe verbindingsweg bij Tongeren en Kalksheuvel te voorkomen.

Nieuwe ontwikkelingen 2018:

Donderdag 3 mei 2018 werd de volgende informatie van de gemeente Boxtel ontvangen:

Naast de aanleg van de Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK) moet er vanaf die weg ook een aansluiting gemaakt worden op de Mezenlaan. Daarvoor is een tracé in beeld, op de meegestuurde bijlage is die in groen ingetekend.

Figuur 3: afstand van broedplaats steenuilen 2018 (rode ster) tot nieuw geplande verbindingsweg Tongeren - Mezenlaan: minder dan 40 meter. Bron: gemeente Boxtel.

Bij aanleg komt deze nieuwe verbindingsweg (Tongeren - Mezenlaan) op minder dan 40 meter van de nieuwe broedplaats van de steenuilen in de eikenlaan te liggen, hetgeen de kans op dood door aanrijding doet toenemen. Dit betekent een significante verslechtering voor de steenuilen.

Er zullen nieuwe maatregelen moeten worden bedacht en genomen, om de gunstige staat van instandhouding van deze steenuilen rondom Tongeren 48 / 50 te waarborgen.

Ilco van Woersem
Ecologica
Maarheeze